

de Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

De roep om
een Verlosser

4 Het licht op
groen?

6 Doe haar mij toch heden ontmoeten!
Serie: Relaties en relatievorming vandaag

8 Het heilzame scheppingsritme
Serie: Het vierde gebod

DE ROEP OM EEN VERLOSSER

Paulus schrijft een brief aan de gemeenten van Galatië. Als vrucht op zijn bediening zijn ze tijdens zijn eerste zendingsreis als het ware gebaard. Dat heeft een liefdesband gegeven. Daarom heeft Paulus, zoals een moeder haar kinderen verzorgt, een oog op hen.

*‘Mijne
kinderkens,
die ik wederom
arbeid te baren,
totdat Christus
een gestalte
in u krijgje’.*

Galaten 4:19

Tijdens zijn tweede zendingsreis heeft de apostel de gemeenten van Galatië opgezocht. Nu stuurt hij hun een brief waarin zorg doorklinkt. Hij windt er geen doekjes om. In hoofdstuk drie klinkt het: ‘O gij uitzinnige Galaten, wie heeft u betoverd, dat gij der waarheid niet zoudt gehoorzaam zijn; denwelken Jezus Christus voor de ogen tevoren geschilderd is geweest, onder u gekruisigd zijnde?’ (Gal. 3:1).

Wie waren die Galatiërs? Ze kwamen uit het Jodendom, en uit het heidendom. Hun toestand was enerlei. De Joden roemden Abrahams zaad te zijn en als kinderen van het verbond vrij te zijn. Ze meenden erfgenamen van de belofte te zijn. Paulus laat hun echter weten: het is te vrezen dat u die vrijheid nog nooit goed heeft verstaan. U wilt immers de oude ceremoniën nog vasthouden, zoals het voorgeslacht de ceremoniën in dienstbaarheid had onderhouden. Wat verschilt u daarmee ten diepste van het heidendom dat als een slaaf zijn goden dient? (vers 8).

VRIJE GENADE

Paulus schrijft aan hen: Ik ben voor de eerste maal tot u gekomen met de prediking van vrije genade. De zaligheid is niet door de werken, maar door het geloof in Jezus Christus. Zoals de verlossing uit het diensthuis en het komen in het beloofde land verklaard lag in de ark die het volk Israël met zich meedroeg. De ark was als één grote prediking dat het noodzakelijk was dat hét Zaad van Abraham komen moest om te verlossen. Hij schreef: Zó heb ik u gebaard. Alleen het geloof in Jezus Christus verlost uit de banden van de slavendienst van satan en stelt in de vrijheid der kinderen Gods.

Zo hebben ze Paulus' woord aangenomen, en op deze manier zijn de gemeenten van Galatië ontstaan. Maar nu is Paulus in twijfel over hen. Hij is vervuld met droefheid. Er zijn valse leraars gekomen, Judaïsten, die de gemeenten hebben verleid, want de Galatiërs gaven gehoor aan hen. De leer van Paulus wordt verdraaid door deze valse broeders. Van bezijden

ingekomen, dreigen ze de gemeenten van hun vrijheid te beroven, van de vrijheid die er is in de leer van zaligheid door het geloof in Jezus Christus alleen. Ze ontkennen het borgwerk van Christus niet, maar leren onder-tussen toch dat het niet genoeg is. Er moet nog wat bij, er moet wat van de mens bij. De oude wet van Mozes moet weer onderhouden worden.

DIENTMAAGD UITDRIJVEN

Paulus is furieus, want dát te leren is Christus van Zijn troon stoten. Als dát waar is, dan is het te vergeefs om te geloven. Paulus schrijft: Ik moet u opnieuw baren, opnieuw bearbeiten, totdat Christus een gestalte in u krijgt, totdat Christus die plaats in uw hart krijgt die Hem toekomt, die Hij waardig is te verkrijgen. Dat kan alleen als u de dienstmaagd uitdrijft! U zegt kinderen van Abraham te zijn, maar Abraham had twee zonen: één uit de vrije, uit Saraï, en één uit de dienstmaagd, uit Hagar. Die twee zonen konden niet beiden in Abrahams huis blijven. De zoon van Hagar moest worden weggezonden, opdat de zoon van Saraï kon erven.

Abraham heeft zijn zoon Ismaël moeten wegzenden en daarmee sneed hij in eigen vlees. Het deed pijn. Maar zo is het Zaad gekomen Dat hem was beloofd.

BEKERING EN GELOOF

Wat is voor u, lezer, nu de boodschap van deze geschiedenis? Dat het noodzakelijk is dat u door wedergeboorte, door bekering en geloof, van Adam wordt afgesneden en Christus wordt ingelijfd. Dat de wet des Heeren middels de prediking zodanig kracht doet op uw hart dat u een verloren zondaar voor God wordt. Dat u gaat uitroepen: Ik heb naar Gods rechtvaardig oordeel tijdelijke en eeuwige straffen verdiend.

In die weg komt er een roep om een Verlosser, een zoeken naar een Borg en Middelaar. Dan wordt u gebaard door het Woord. Zulken zullen op Gods tijd tot de kennis van Jezus Christus worden gebracht. En dan? Dan moet geleerd worden dat het kennen van Christus en het vervolgen om Hem te kennen een voortdurend baringsproces is. Dan komt u vele Hagars in uw hart tegen, die alleen maar Ismaëls baren. Dan komt u dat dienstbare tegen, dat werken dat in het hart van een mens zit. De Heilige Geest heeft er wat werk aan om daar van af te brengen.

Alleen door het voortdurend uitwerpen van Hagar krijgt Christus in het hart de plaats die Hem toekomt. Christus, zoals Hij gekend moet worden in Zijn Namen, ambten,

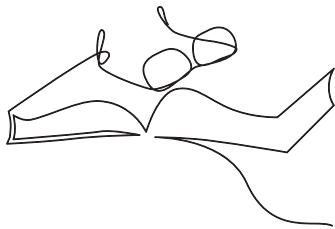
naturen, staten en weldaden. Als dit niet gebeurt, dan leeft de Kerk in het donker. Dan is er wel een levensbeginsel, maar dan wordt niet in de vrijheid geleefd en wordt het 'Abba Vader' niet gehoord.

Bent u nog buiten Christus? Haast u om Hem te kennen.

Heeft Hij Zich in uw hart geopenbaard? Sta dan naar opwas in de genade.

*Alleen door het
voortdurend
uitwerpen van
Hagar krijgt
Christus in het
hart de plaats die
Hem toekomt.*

HET LICHT OP GROEN?

We moeten als reformatorische christenen veel zichtbaarder zijn in de samenleving en meer de dialoog zoeken.

Deze stelling kwam aan de orde tijdens de Algemene Ledenvergadering van de Staatkundig Gereformeerde Partij. Zo'n 400 SGP'ers uit het hele land waren op 30 mei 2026 voor deze partijdag naar Nieuwegein gekomen. Naast een huishoudelijk gedeelte werd tijd ingeruimd voor bezinning.

BELANGRIJK SIGNAAL

Maar wat is nu de bedoeling van de titel van deze Bijbels Beschouwd? Genoemde bezinning stond in het kader van de 150e sterfdag van mr. G. Groen van Prinsterer. Zou de titel een verwijzing zijn naar zijn naam? De reden is anders. De aanwezigen tijdens de partijdag beschikten over een rood en een groen velletje papier. Daarmee konden ze aangeven of ze het met de stelling eens waren of niet. Bij deze stelling kleurde de zaal groen.

Al met al belangrijk genoeg om bij stil te staan. Hoe nemen we in de samenleving onze plaats in? Daarbij heeft de stelling een richting-

gevend karakter; ze formuleert een ontwikkelingsdoel. En de mensen die het groene blaadje omhoogstaken, gaven een signaal af waar we niet omheen kunnen. Niet alleen omdat zij grote verantwoordelijkheden dragen. Maar ook omdat ze veel ervaringskennis hebben van het

politieke en maatschappelijke strijdtoneel. Ieders inzet is nodig! Daarbij gaat het om de meerdere erkenning van de Bijbelse beginselen. De 400 personen uit het hele land gaven stem aan een belangrijke kernwaarde van de gereformeerde gezindte. Want dit is bovenal een Bijbels principe. Lees hierover de uiteenzetting van Johannes Calvijn (Institutie, boek IV, hoofdstuk 20). Grondlijnen hiervan vinden we terug in artikel 36 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis.

ISOLEMENT

Dit roept inderdaad op tot bezinning. Van Groen van Prinsterer is de bekende spreuk: 'In ons isolement ligt onze kracht'. In zekere zin is dit apart staan van de ontkerkelijkte wereld een kenmerk van de gereformeerde gezindte. Wat gebeurt er als we veel zichtbaarder worden en meer de dialoog zoeken?

Voor Bijbelgetrouwe christenen is hieraan een enorm krachtenveld verbonden. Het betekent dat dan een zekere beschutting wegvalt. En de praktijk leert dat de invloed van de wereld op de kerk veel groter is dan andersom. Hoeveel christenen hebben niet vol overtuiging stappen in deze richting gezet, maar zijn uiteindelijk van hun oorspronkelijke principes afgegroeid? Niet weinig mensen die zich rekenen tot de gereformeerde gezindte schuiven op. Het zorgt vaak voor moeite en pijn, in elk geval bij de mensen die dichtbij hen staan en wel trouw blijven. En er zijn er in de loop der

jaren minstens zoveel geweest, die de kernzaken van het Bijbelse geloof hebben losgelaten. Ze bleken tegen de invloeden en krachten niet bestand. Wie peilt het verdriet en de nood van deze werkelijkheid?

Zo laat het krachtenveld een duidelijke waarschuwing horen: het licht staat op rood. En het gaat niet zomaar op groen. Wie tevoorschijn komt en de dialoog zoekt, moet weten waar hij voor staat. Daarvoor is een leven nodig dat geworteld is in de Schrift. Feitelijke Bijbelkennis is belangrijk. We hebben nodig dat het Woord ons aanspreekt in de concrete praktijk van ons leven. Dat we doordrongen zijn van de noodzaak dat de Heilige Geest dit werkt. Daarin staan we niet op onszelf. De kerk der eeuwen heeft dit Woord beleiden. Kernachtige en krachtige belijdenisgeschriften zijn aan ons overgeleverd. Wie vandaag de dag zichtbaar wordt en de dialoog zoekt, heeft nodig dat hij daar doorheen is gekropen.

ECHT GEMOTIVEERD?

We besluiten met twee tegenwerpingen. Zo zou je kunnen denken: dit was een stelling in een bijeenkomst van actieve SGP'ers. Zij hebben ervaring; laten zij zich erop toeleggen. Dan kunnen anderen in de gezindte meer op de achtergrond blijven. Zo'n 40 jaar geleden was dit de praktijk en konden we er redelijk mee leven. Maar dit voldoet niet aan wat de jongere generatie vandaag nodig heeft. Al gaan we 's

In de rubriek Meelezen lezen we dit jaar delen uit het boek "De godvruchtige avondmaalganger" van Petrus Immens (1664-1720). Immens was vanaf 1697 tot aan zijn overlijden predikant in Middelburg.

DE GODVRUCHTIGE AVONDMAALGANGER

HOOFDSTUK 7

Over de achteruitgang van Gods kinderen in de beoefening van het geestelijk leven.

WAT HET NIET IS

Het is niet alles genade wat men voor genade houdt. Men komt dikwijls mensen tegen die zó ver komen dat ze ontvlucht zijn aan de uitwendige invloeden van de wereld. Dat kan vanwege een godsdienstige opvoeding, of door algemene overtuigingen in het geweten die ze kregen onder een ernstige prediking van de Bijbelse waarheid. Zij voegen zich bij de godzalige vromen en schijnen veel genoeg te hebben om de weg ten leven te bewandelen.

Het is niet te zeggen waar een krachtige overtuiging door een opspelend geweten een mens toe kan brengen. Het lijkt dan dat men begint met de Geest, maar omdat het hart nooit gezuiverd is van de liefde tot de zonde, eindigt men in het vlees. Als men dan tot de wereld terugkeert, is dat geen geestelijke inzinking, want men heeft nog nooit ware genade ontvangen. Alles wat men deed, was maar werk van de buitenkant. Het hart was ten diepste nog niet veranderd en overgebogen tot God en Zijn dienst. Daarom konden ze het niet volhouden (vergelijk Joh. 15:2).

TWEEËRLEI INZINKING

Vervolgens moet ik opmerken dat de geestelijke inzinking bij Gods kinderen op twee manieren kan plaatsvinden. Het kan zijn dat iemand onverhoeds door onoplettendheid en onbedachtzaamheid in een zonde valt, maar daar niet in blijft liggen. Zodra hij dat merkt, staat hij weer op. Het duurde maar een korte tijd, en hij keert met schaamte terug naar de Heere. Dan is er geen sprake van een algehele inzinking van het geestelijke leven, maar dan geldt die alleen voor enkele daden. Zo was het bij koning Hizkia (2 Kron. 32:26).

Het kan ook zijn dat er in alle onderdelen van het geestelijke leven een verval komt; een algehele slaperigheid en verflauwing, die zelfs iets gewoons wordt en die ook lang duurt vóórdat men terugkeert naar de Heere. Het eerste is wel een vallen in de zonde, maar geen achteruitgang in de genade, omdat de gevallen ziel direct weer opstaat. Het laatste is de inzinking waarop we het oog hebben. Gods kinderen kunnen achteruitgaan in een bewuste kennis van het geestelijk leven, in de wezenlijke daden die daarvan uitgaan, in een geheiligde en nauwgezette levenswandel -zowel het doden van de zonden als het beoefenen van een deugdzaam en godzalig leven- en ten slotte in de troost en heerlijke ervaringen van Gods liefde.

OORZAKEN VANUIT GOD

De redenen en oorzaken van dit verval zijn vele. Men kan die vanuit God beschouwen en ook vanuit de mens. God handelt hierin naar Zijn soevereine vrijmacht; Hij geeft Zich geen rekenschap van Zijn daden en Zijn doen is majesteit en heerlijkheid. Maar de alleenwijze God doet niets zonder wijze redenen en daarom laat de Heere zo'n verval in sommigen van Zijn gunstgenoten toe. Dat doet Hij om Zijn almachtige en Goddelijke kracht te tonen. Het is deze kracht die Zijn genadig werk te midden van zo'n diep verval nog in het hart bewaart en levend houdt.

zondags naar de kerk, al wonen we in een behoudend dorp, we staan midden in de wereld. Eigenlijk geldt dit voor iedereen die een mobiele telefoon heeft. Wie de wereld op zak heeft, kan niet meer anders dan voor de dag komen. 'Dialoog zoeken' klinkt groot. Maar hierin zijn juist de kleine dingen van belang. Probeer mensen over wezenlijke zaken aan het denken te krijgen. Geef eerlijk antwoord op vragen die worden gesteld. En als het mogelijk is: spreek goed van God en Zijn Woord.

Een tweede tegenwerping: toch moeten we vasthouden aan ons isolement. Deze gedachte is inderdaad met Bijbelwoorden te onderbouwen. Denk alleen al aan de opdracht om de wereld niet gelijkvormig te worden (Rom. 12:2). En om het goede pand te bewaren (2 Tim. 1:14). Dus is de verandering nodig 'door de vernieuwing uws gemoeds'. En dan moeten de talenten juist worden gebruikt in plaats van ze te begraven in een zweetdoek. Laten we ook denken aan Bijbelheiligen. Dat zij zichtbaar waren en de dialoog zochten, werd in hun leven niet zelden gebruikt tot ontdekking aan de zonde en oefening van het geloof. Onderzoek de Bijbel eens op zulke voorbeelden! Dit is ook wat Groen van Prinsterer bedoelde met 'isolement': in het bewaren van 'ons beginsel' ligt onze kracht. Met alle geestelijke beproeving en loutering die aan dit bewaren is verbonden.

Dit hebben we nodig in de praktijk van vandaag. Zulke ouders en opvoeders, zulke collega's; ook die hun ervaringen als ambtsdrager mogen aanwenden voor de gemeente. Bijbels beschouwd mogen we er moed op hebben: 'Het vrome zaad van die op God betrouwden zal, door Zijn kracht, Hem dienen, voor Hem leven' (Psalm 22:15 ber.).

DOE HAAR MIJ TOCH HEDEN ONTMOETEN!

Beste jongeren,

De geschiedenis van Abraham die zijn knecht Eliëzer vraagt om een vrouw voor Izak te zoeken, kennen jullie natuurlijk. De oude knecht gaat zoals je weet in opdracht van Abraham op weg. De Heere brengt Rebekka op zijn pad als antwoord op zijn gebed. Het huwelijk van Izak en Rebekka is een mooi voorbeeld van een goed en gezegend huwelijk dat door de leiding van de Heere tot stand kwam.

Het is tegelijk een geschiedenis die jullie en mij in 2026 voor nogal wat vragen plaatst. Waarom stuurt Abraham eigenlijk zijn knecht op pad? Izak was waarschijnlijk al zo'n veertig jaar oud, terwijl vader Abraham een oude weduwnaar was van 140 jaar. Izak was toch zeker mans genoeg om dit zelf te doen? Izak was nog een godvrezende man ook. Waarom moet dan een knecht een vrouw voor hem gaan uitzoeken? En bovendien, hoe is het mogelijk dat Izak en Rebekka, die elkaar nooit eerder hadden gezien, opeens van elkaar kunnen houden en met elkaar kunnen trouwen.

Je merkt, deze geschiedenis laat ons kennismaken met een manier van relatievorming die wij nogal vreemd vinden. Verliefdheid speelde geen rol bij het ontstaan van deze relatie. Het huwelijk werd zoals dat heet 'gearrangeerd'. Iets waar wij in onze tijd niet aan moeten denken! Er was geen verkeringstijd om elkaar beter te leren kennen. De rol

van de oude vader Abraham was bovendien nogal dominant. En het lijkt alsof Izak het allemaal maar liet gebeuren.

BESTUURD

Maar daar staat veel tegenover. De Heere bestuurdde de dingen zo, dat het voor Rebekka en Izak niet beter gekund had! Ze kregen elkaar namelijk uit de hand van de Heere. Dat het een heel goed huwelijk was, blijkt bijvoorbeeld wanneer de Filistijnse koning Abimélech uit het raam kijkt en ziet dat Izak 'jokkende' is met Rebekka. De kanttekeningen leggen uit dat Izak 'enige vrije doch eerlijke gebaren gebruikte' waaruit de koning kon afleiden dat ze man en vrouw waren. Izak liefkoosde Rebekka! Ze waren toen al enkele tientallen jaren getrouwd, want Jakob en Ezau waren inmiddels volwassen mannen en het had lang geduurd voordat Rebekka zwanger werd. Tegelijk was het geen volmaakt huwelijk. Want later, toen het ging over de eerstgeboortezegen,

zou blijken dat Izak en Rebekka niet met elkaar spraken, ieder hun eigen lievelingszoon hadden, en elkaar zelfs tegenwerkten! Maar toch, dwars daar doorheen volvoert de HEERE onmiskenbaar Zijn raad. Kortom, je merkt het: deze geschiedenis stelt veel ter discussie van wat jullie en ik als vanzelfsprekend zien bij relatievorming. En het bepaalt ons tegelijk tóch bij de kern van gezegende relatievorming.

TIJDLOZE LESSEN

Maar wat is dan die kern? Dat is allereerst dat het Gods hand is die een man en een vrouw bij elkaar brengt, door Zijn voorzienig beleid. Dat geldt nou voor ieder huwelijk! Dat begon al in het paradijs. De Heere zag dat het niet goed was dat de mens alleen was. Hij maakte een vrouw en bracht die naar Adam. Het huwelijksformulier benadrukt dat we er daarom niet aan moeten twijfelen dat de Heere God de huwelijke staat behaagt, en dat 'Hij nog heden ten dage aan een iegelijk zijn huisvrouw als met

Zijn hand toebrengt.' Gods bijzondere zorg gaat er dus over! Daarom moet het ook voor jullie een zaak van gebed zijn.

Bid daarom: 'Heere, wilt U de man of de vrouw op mijn weg brengen die U voor mij bestemd hebt'. Dat mag en moet je dagelijkse gebed zijn, en ook dat van je ouders voor jou. En merk dan op wie de Heere op je weg brengt.

VERHOORD GEBED

Ook wat dat betreft heeft de geschiedenis van Izak en Rebekka ons veel te zeggen. Toen Eliëzer op pad ging en in de stad van Nahor aankwam, was het zijn bede: 'HEERE, God van mijn heer Abraham, doe haar mij toch heden ontmoeten' (Gen. 24:12). Hij vroeg ook een specifiek teken. Hij vroeg of het zo mocht zijn dat de jongedochter tot wie hij zou zeggen: 'Neig toch uw kruik, dat ik drinke ...' en die daar gehoor aan zou geven (vers 14), dat die de vrouw voor Izak mocht zijn. De Heere verhoorde het gebed, zodanig dat Eliëzer zich ontzette, en stil wachtte om te zien wat de HEERE verder doen zou.

Voor Izak zal het eveneens een zaak van gebed zijn geweest. We lezen immers dat toen Eliëzer met Rebekka terugkeerde, Izak juist was uitgegaan in het veld om te bidden. Voor Abraham

was het niet alleen een zaak van gebed geweest, maar ook van geloof. Hij zegt met grote stelligheid tegen Eliëzer dat de HEERE Zijn engel voor zijn aangezicht zal zenden 'dat gij voor mijn zoon vandaar een vrouw neemt' (vers 7). De God van Abraham, Izak en Jakob leeft nog! Hij is Dezelfde! Smeek Hem om een vrouw of man in Zijn gunst!

Er liggen in de geschiedenis van Izak en Rebekka veel meer lessen voor vandaag. Ik noem er nog drie. Allereerst, Izak en Rebekka vreesden beiden de Heere. Dat gaf hun relatie een hecht fundament.

De tweede is de rol van ouders. Uiteraard sturen ouders in onze tijd geen knechten meer op pad om een geschikte vrouw te vinden voor hun zoon. Maar er is een rode draad door de Bijbel die laat zien dat ouders nauw betrokken zijn bij de huwelijken van kinderen. En dat is een goede zaak. Voor Abraham, die ook wel de vader van alle gelovigen wordt genoemd, was het werkelijk een geloofszaak.

De derde is dat liefde belangrijker is dan verliefdheid, en liefde zelfs kan ontstaan en groeien zonder verliefdheid. Ook dat is een punt waar we het later nog wat uitgebreider over zullen hebben.

LEVENSKEUZE

Hoe het ook zij, een huwelijk is een keuze voor je leven. Het is de op een na belangrijkste keuze die je ooit zult maken. De belangrijkste keuze weet je wel: dien ik de HEERE, of dien ik mijzelf. Ik hoop van harte dat je door genade de onberouwelijke keuze van Mozes gemaakt hebt of mag maken, waardoor de Heere de hoogste plaats in je leven krijgt! Maar vervolgens is er die andere belangrijke levenskeuze: ga je trouwen, en zo ja, met wie. Een goed huwelijk is een grote zegen. Als je beiden door genade de Heere mag vrezen, geldt dat nog veel meer. Daarom is het belangrijk om stil te staan bij het onderwerp relatievorming. Het is een onderwerp van levenslang belang. We denken er in enkele artikelen over door.

*Smeek Hem
om een vrouw
of man in Zijn
gunst!*

L. van der Tang is ouderling in de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Rhenen. Deze reeks artikelen zal vrijwel tegelijkertijd ook in De Wachter Sions, weekblad van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland, verschijnen.

HET HEILZAME SCHEPPINGSRITME

In drie artikelen denken we na over wat de Heere vanaf de Sinaï gezegd heeft tegen onrustige zondslaven zoals wij zijn.

Elke zondagmorgen worden we aan deze onveranderlijke norm van goed en kwaad herinnerd. Met het doel om ons hart en leven te onderzoeken overeenkomstig dit richtsnoer. De Heere vond het noodzakelijk om daar behoorlijk veel woorden aan te besteden. Het mensenhart doorziet Hij immers en de tijd(geest) overziet Hij ook. Het is ook terecht dat God er zoveel woorden aan wijdt, want een mens is zo vindingrijk om zijn eigen wil te doen en zijn eigen weg te gaan. Dit bewijst de actuele praktijk van ons hele leven, zeker ook met betrekking tot het rustdaggebed. Herkent u de redeneringen: 'Ik vind... ik zie...'?

HERINNERING EN RITME

We onderscheiden vijf aspecten in het vierde wetsoord. We hoorden als eerste over de voortdurende herinnering: 'Denk eraan, deze dag is niet van u, maar van de Héere. Vergeet toch niet dat deze dag een andere inhoud vraagt dan de andere zes'.

Als tweede gaat het over het heilzame scheppingsritme van één plus zes, één plus zes. Zes dagen eigen bezigheden doen, daarna

één dag rust, met het oog op de eeuwige rust.

Nu het derde aspect: het grote belang van deze rustdag voor onszelf én voor de omgeving. Het gaat om de verantwoordelijkheid die we dragen voor het 'samen rusten'. Natuurlijk, te beginnen in het gezin (met zoon en dochter), wanneer de Heere ons de kinderzegen geschonken heeft. Wat is de rustdag in het gezinsleven toch belangrijk! We hebben tijd voor elkaar, om samen trouw naar de kerk te gaan, samen te bidden en te zingen, te lezen en te praten. De rustdag en het gezinsleven horen naar Gods bedoeling wezenlijk bij elkaar. Dat is niet wettisch, maar dat doet delen in de gezamenlijke zegen van de Verbondsgod. Samen door God aan elkaar gegeven, samen in de kostbare genadetijd, samen in de weg der middelen, om met God verzoend te worden. Om op te houden met werken, niet alleen onze werkzaamheden, maar ook onze boze werken en eigengerechtigde werken. Om rust te vinden in Gods (genade)werk alleen.

DE VREEMDELING

Onze verantwoordelijkheid breidt zich steeds verder uit, tot het maatschappelijk leven, ook tot de werksituatie van het personeel (dienstknecht en dienstmaagd). Ook dragen we een zekere verantwoordelijkheid voor de vreemdeling, 'die in uw poorten is'. Ja, zelfs de hele schepping is erbij betrokken: voor mens en dier is de rustdag van belang. De schepping,

inclusief de dieren en de natuur, mag niet uitgebuit worden. Op de rustdag gaat het namelijk om Góds werk, ook in de onderhouding en het ons verlustigen in Zijn arbeid alleen, in schepping en verlossing. Dat is een voorproef van hoe het straks zal zijn, wanneer er een rust overblijft voor het volk Gods. Daarop wil de rustdag ons en ons gezin voorbereiden. Dát bedoelt de Wetgever: rust in je hart, in je omgeving, in de samenleving. Die rust hebben we dringend nodig! Rust naar lichaam, ziel en geest!

SCHEPPINGSRITME

Nu het vierde aspect in het vierde wetsoord. De Heere wil er voor ons nog bij zeggen waaróm de heiliging van Zijn dag zo nodig en heilzaam is. Vandaar dat Hij vervolgt met: 'Want...' De grondslag van de rustdag ligt namelijk in de schepping en in onze Schepper Zelf. 'Want in zes dagen heeft de HEERE de hemel en de aarde gemaakt'. Daar ligt het begin van het ritme. Daarom noemen we dit het scheppingsritme.

Heel eenvoudig wordt de schepping in zes gewone dagen beleiden als grondslag voor het vierde gebod. We weten wat er op het spel staat als we aan de scheppingsdagen gaan morrelen. Daar hangt heel veel mee samen. Het is dus ook onze plicht om te rusten op de dag van de Schepper. En om die te heiligen, een eigen inhoud te geven, ter wille van onze Wetgever en Verbondsgod.

► wordt vervolgd

'... maar de zevende dag is de sabbat des HEEREN uws Gods, dan zult gij geen werk doen.'

DE KRACHT OM TE KUNNEN KOMEN

We schreven de vorige keer over het recht om tot Christus te komen. Het tweede wat Avinck noemt is: de zondaar moet kracht hebben om te kunnen komen.

De tweede preek in het boek van Avinck gaat over de tekst: 'En Hij zeide: Daarom heb Ik u gezegd dat niemand tot Mij komen kan, tenzij het hem gegeven zij van Mijn Vader'. Helder beschrijft Avinck dat deze woorden niets afdoen van de ernst en welmenendheid van de roepstem en nodiging in het Evangelie, die tot alle hoorders komt. 'Echter, de natuurlijke mens begrijpt niet de dingen die des Geestes Gods zijn. Men kan een letterlijke bevatting van God, van de zonde, van zichzelf en van Christus maken, maar hoe oneindig veel zulks verschilt van die bevatting, die de door Gods Geest verlichte ziel van deze dingen maakt, leert de onder-vinding aan zulken, die met deze verlichting in het verstand be-gnadigd zijn'.

Er is dus een oneindig verschil tussen algemene bevatting en bevindelijke kennis. Dat laatste is het werk van de Heilige Geest. Zonder dat zaligmakende werk kan een zondaar niet tot Christus komen. Hierin is de geestelijke doodstaat van de mens getekend.

Avinck leert dus, en wij belijden het met hem, dat de bekering van een mens een eenzijdig Gods-werk is. Zodra we dat loslaten zijn we remonstrants. Onze Dordtse Leerregels zijn er helder over: 'En dit is die wedergeboorte, die vernieuwing, nieuwe schepping, opwekking van de doden en levendmaking, waarvan zo heerlijk in de Schrift gesproken wordt,

dewelke God zonder ons in ons werkt. En deze wordt in ons niet teweeggebracht door middel van de uiterlijke prediking alleen, noch door aanrading of zulke manier van werking dat, wanneer nu God Zijn werk volbracht heeft, het alsdan nog in de macht des mensen zou staan wedergeboren te worden of niet wedergeboren te worden, bekeerd te worden of niet te worden' (DL III/IV, 12).

'Zo is dan het geloof een gave Gods; niet omdat het aan den vrijen wil des mensen van God wordt aangeboden, maar omdat het den mens metterdaad wordt meegedeeld, ingegeven en ingestort; ook niet daarom, dat God alleen de macht om te geloven zou geven, en daarna de toestemming of het daadwerkelijk geloven van den vrijen wil des mensen verwachten, maar omdat Hij, Die daar werkt het willen en het werken, ja alles werkt in allen, in den mens teweegbrengt beide, den wil om te geloven en het geloof zelf' (DL III/IV, 14).

Voor elke prediker is het weer steeds het onderzoek of hij in de prediking niet vergeet dat God op het hoogste verheerlijkt moet worden. De Vader verloor een volk tot de zaligheid in Zijn eeuwig en vrijmachtig welbehagen. Alleen voor dat verkoren volk heeft Christus Zijn bloed gestort. Alleen in dat verkoren volk zal de Heilige Geest intrek nemen om het ware geloof te planten en de weldaden van Christus aan hen toe te passen. Daar valt alle

werk van de mens geheel buiten. Als dat in de prediking ontbreekt, wordt God van Zijn eer beroofd.

Voor de hoorders van het Woord is dit vernederend. Onze doodstaat is eigen schuld. Wij hebben God de rug toegekeerd en doen dat in de praktijk van ons leven voortdurend. Als God ons laat in die doodstaat is Hij niet onrechtvaardig. God is aan ons niets verplicht. Er is dus in ons leven een wonder nodig. Het wonder van de levendmaking. Dat doet de Heere door Zijn Woord. Zelf getuigde Jezus: 'Voorwaar zeg Ik u, de ure komt en is nu, dat doden zullen horen de stem van de Zone Gods; en die ze gehoord hebben, zullen leven'.

Voor hen die door genade werden levend gemaakt is het wonder nooit te bevatten. Paulus schreef het aan de Efeziërs: 'En u heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonden (...). Maar God, Die rijk is in barmhartigheid, door Zijn grote liefde waarmede Hij ons (!) liefgehad heeft, ook toen wij (!) dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus (uit genade zijt gij zalig geworden)'.

Zal dat niet voor Gods kinderen stof zijn van eeuwige verwondering en aanbidding? 'Ik vroeg naar U niet. Maar U vroeg naar mij en zocht mij op en trok mij. Zonder enige verdienste mijnerzijds, uit louter genade'.

Daarom, drieënnig God, U zij al de eer!

Mooie auto's!

Allerlei soorten auto's kwamen het schoolplein oprijden. Meisjes en jongens stapten uit. Wat hebben ze uitgezien naar dit examenfeest!

*Maar de
mooiste
en sterkste
'wagen' gaan
we nog zien.*

Een belangrijk moment, een kruispunt in hun leven. De jongens en meisjes gaan de school in. De mooie auto's rijden het plein af.

Maar een écht mooie wagen? Dat was denk ik de vurige wagen met vurige paarden, die Elia naar de hemel bracht. En de wagen die Jozef stuurde om zijn vader Jakob op te halen. Jakob mocht met de wagen naar Jozef toe gaan! En hoe fijn zou het zijn om in de wagen te zitten naast de Moorman, om uitleg te krijgen over het Lam Dat Zijn eigen leven zou geven? Zou jij in zulke wagens willen zitten?

En ja, ik weet het wel: Gods Woord spreekt niet alleen over mooie wagens, maar ook over strijdagens. Deze strijdagens waren vooral voor veldslagen bedoeld, maar ook wel om te laten zien hoe machtig de koning was. Sálomo had er veertienhonderd. Sísera had er negenhonderd. Er is veel strijd. Herken je dat in jouw leven?

Maar de mooiste en sterkste 'wagen' gaan we nog zien. Die zullen we zien als de Heere Jezus terugkomt op de wolken. Zoals Hij is opgevaren naar de hemel, zo zal Hij ook terugkomen. Psalm 104 zegt: 'Die van de wolken Zijn wagen maakt'. En Openbaring 1:7 zegt: 'Zie, Hij komt met de wolken en alle oog zal Hem zien!' Dan zullen de kinderen in de klas antwoord krijgen op hun vragen: 'Juf, ging de Heere Jezus snel omhoog? Juf, was de wolk groot?' We zullen het zien! Hij zal komen op de wolken, met bazuingeklank, omringd door tweemaal tienduizend engelen! Ons aardse leven is dan voorbij. Ons laatste kruispunt. Het feest van Gods kinderen begint. Mag jij naar binnen op dat feest? Maranatha!

LEZEN: PSALM 47

de **Saambinder**

**Vraag van de week:
Hoe heten de drie dochters van Job?**

Antwoord op de vraag van vorige week:

Elifaz, Bildad en Zofar waren de vrienden van Job.

Elihu: Hij is de jonge man die pas in hoofdstuk 32 begint te spreken. Hij hoorde niet bij het oorspronkelijke drietal vrienden, maar was wel de hele tijd aanwezig om te luisteren.

*‘De Heilige Schrift
is slechts de mijn en
Christus is de schat!
Zij is het akkerland,
maar Hij is de oogst!
Haal Christus uit de
Bijbel en wat blijft er
dan over?’*

C.H. Spurgeon

BIJ DE VOORPAGINA:

GEREFORMEERDE GEMEENTE GOUDA

Na negen jaar de gemeente van Gouda te hebben gediend, wordt ds. A. Moerkerken in 1996 emeritaat verleend, om zich voortaan volledig op zijn werk op de Theologische School te kunnen richten. Later merkt hij daarover op: ‘Zestien jaar heb ik geprobeerd het predikantschap te combineren met het docentschap. Dat is mij niet gelukt. Het volwaardig herder en leraar van een gemeente zijn en het op niveau functioneren als docent gaan niet samen. Althans, dat gold mij persoonlijk. Of het een lijdt eronder, of het ander, of allebei, en je gaat er zelf aan onderdoor. Als ik in mijn studeerkamer was, dacht ik: Ik moet nodig naar die weduwe en naar dat gezin. En als ik pastoraal werk deed, dacht ik aan de lesstof die ik nog moest voorbereiden. Wat ik deed, wilde ik goed doen, en ik voelde mezelf steeds weer mislukken, of als herder of als docent. (...) Het is een hele strijd geweest om antwoord te krijgen op de vraag of emeritaat nu Gods weg was. Ik heb daar lang mee gelopen, totdat een

ambtsbroeder mij helderheid verschafte. Ik zal, zegt de Heere in Jesaja 42, de duisternis voor hun aangezicht ten licht maken, en het kromme tot recht. Dat was het! Het kromme door de Heere recht gemaakt’.

John, de schrijvende pelgrim

Een ketellapper wordt prediker

John en Mary zitten rustig bij elkaar. ‘Nu er een nieuwe predikant is gekomen in Bedford worden allerlei bijzonderheden in een notulenboek geschreven,’ zegt John peinzend. ‘En ze hebben aan mij gevraagd of ik ook eens een bijeenkomst wil leiden in de omgeving. Ik weet niet wat ik doen moet! Hoe kan ik het Evangelie prediken nu ik zelf zo veel strijd heb? Telkens plaagt de duivel mij. Maandenlang heeft hij in mijn hart gezegd dat ik Christus moet verkopen. De ene keer zegt hij dat ik als Ezaü ben en de andere keer dat ik net als Judas de Heere Jezus heb verraden. Maar soms wil de Heere mij ook bemoedigen uit Zijn Woord. Pasgeleden klonk het in mijn ziel: ‘Hij heeft vrede gemaakt door het bloed des kruises.’ Toen viel alle vrees weg. Dominee Gifford zegt vaak dat wij niet zomaar een waarheid moeten aannemen, maar dat wij tot God moeten roepen of Hij die waarheid door Zijn Geest wil toepassen aan ons hart, anders zullen wij geen kracht hebben als de verzoeking er tegenop komt.’

‘De Heere heeft je telkens weer geholpen. Je moet maar doen wat van je gevraagd wordt, John.’ ‘Ik denk dat de Heere het wil. Er staat in 1 Korinthe 16 vers 15: ‘en dat zij zichzelf den heiligen ten dienste hebben geschikt.’ De Heere drukte dat woord af in mijn hart. Ik moet de mensen aanzeggen hoe groot hun zonden zijn en hoezeer zij Jezus Christus als Zaligmaker nodig hebben. Ach, ik zal hen het Woord verkondigen, al is het als een geketende tot geketenden.’

En de Heere wil de prediking van John zegenen. De mensen in de omgeving vragen hem om vaker voor te gaan. Er breekt een drukke tijd aan. Tussendoor neemt hij zoon John mee op ketellapperstochten. Maar op stille avonden is John ook vaak thuis en... hij blijft schrijven. Het ene onderwerp na het andere komt voor zijn aandacht.

GEZAG OP SCHOOL

Wat doet u als uw kind thuiskomt uit school en het heeft in zijn of haar ogen onterecht straf gekregen? Of als u door school gebeld wordt met de boodschap dat uw puber zich misdragen heeft?

1. Schriftgezag
2. Gezag in het gezin
3. Gezag in de kerk
4. **Gezag op school**
5. Gezag en overheid

Wat doet u als u als leerkracht in uw ogen onterecht wordt behandeld door uw directeur of bestuur? Hoe wordt er thuis over docenten en leerkrachten gesproken? Deze vragen hebben allemaal te maken met onderlinge verhoudingen en gezag.

GEZAG VAN ANDEREN

Ouders beloven als antwoord op de derde doopvraag hun kinderen te doen en te helpen onderwijzen. Dat 'helpen onderwijzen' krijgt onder andere gestalte op school. Onderwijzen veronderstelt altijd een relatie tussen leermeester en leerling, en daarmee ook een bepaalde gezagsverhouding. Zoals ouders gezag dragen in het gezin, zo dragen leerkrachten en docenten gezag in de school.

Helaas gaat het hierin nog wel eens mis. Dan worden zonder hoor en wederhoor te snel conclusies getrokken. Een venijnige mail is zo getypt, een boos telefoontje is zo gedaan. Soms gaan ouders verhaal halen, niet zelden met het kind erbij. Daarbij zijn er ook signalen dat er thuis neerbuijgend over een leerkracht, docent of directeur wordt gesproken.

Het gelijk van het kind staat steeds voorop. Met soms het gevolg dat de betreffende docent het haast onmogelijk wordt gemaakt om zijn of haar werk nog met vreugde te kunnen doen.

Betekent dit dat docenten en leerkrachten alles altijd goed doen? Zeker niet. Vraag het hun maar eens. Dat zou zomaar een waardevol gesprek kunnen opleveren.

GEZAG OF MACHT

Het is een grote verantwoordelijkheid om als leerkracht, docent of leidinggevende gezag te dragen. Daarom zou ieder op zijn eigen plaats zichzelf regelmatig een aantal vragen moeten stellen. Hoe oefen ik gezag uit? Wat zijn mijn drijfveren? Gaat het om mijzelf of gaat het om de ander? Hoe houd ik verbinding met de leerlingen of het personeel waarover ik gesteld ben? Is 'liefde' de basis van waaruit ik mijn werk doe?

Helaas verandert het uitoefenen van gezag ongemerkt nog wel eens in het uitoefenen van macht. Tegelijk kan het een dagelijkse worsteling zijn om deze verantwoordelijkheid goed vorm te geven. Het is daarom goed dat gezagsdragers zich in hun werk afhankelijk weten van de grote Gezagsdrager. Van Hem Die tijdens Zijn omwandeling op aarde

Zijn leerlingen als een herder leidde en weidde, maar ook bestrafte als het nodig was. Daarnaast is het helpend dat gezagsdragers met elkaar spreken over hun verantwoordelijkheid. Ook zouden ze elkaar moeten aanspreken op het moment dat gezag ingewisseld wordt voor macht.

UITWASSEN

Het blijkt wel dat het dragen én ontvangen van gezag in het schoolleven niet zo eenvoudig is. Uitwassen liggen op de loer. Hoe kunnen we die zoveel mogelijk voorkomen? In de eerste plaats door te oefenen in het 'de minste zijn'. Denk aan de Bijbelse geschiedenis van de voetwassing. Een ander belangrijk aandachtspunt is 'luisteren'. Zijn we bereid écht naar elkaar te luisteren en elkaars diepste drijfveren te doorgronden? Als laatste: zijn we bereid ons te onderwerpen aan gezag juist omdat het door God gegeven gezag is?

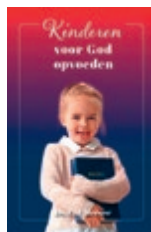
Hebben gezagsdragers op school een plaats in uw persoonlijk gebed? Wat is het goed om samen met de kinderen, bijvoorbeeld aan tafel, iedere dag te bidden om wijsheid en kracht voor de leerkrachten en docenten. En natuurlijk ook andersom: bidden gezagsdragers iedere dag voor hen over wie ze gesteld zijn?

Kinderen voor God opvoeden

ds. C.J. Meeuse

uitg. Koster; 275 blz.; € 27,50.

Kinderen voor God opvoeden

Het is alweer zeventien jaar geleden dat ds. C.J. Meeuse een uitvoerig boek schreef over een Bijbelse opvoeding. Het was zijn verlangen om een Bijbels tegenwicht te bieden tegen allerlei seculiere prikkels vanuit onze samenleving, waar we met z'n allen vatbaar voor zijn. Onze geliefde broeder noemde zijn boek bescheiden 'wat adviezen en handreikingen vanuit Gods Woord en vanuit de praktijk'. Hij wilde geen pedagogisch handboek schrijven, maar vooral richting geven vanuit het onveranderlijke Woord van God, het uitnemendste opvoedboek dat er bestaat.

Er was vraag naar die uitgave, binnen vier jaar verscheen een derde druk. Nu, twaalf jaar later, is de vierde druk verschenen. Het boek zet in met de gezinsopvoeding. Ds. Meeuse voelde behoefte om in te zetten bij het fundament, namelijk de vraag wat het doel is van de opvoeding. Het huwelijksformulier zegt daar zulke rijke dingen over. Wat is het gezin een belangrijke plaats voor gewetensvorming, vanaf de jongste jaren. Belangrijk is ook het hoofdstuk over de Doop, die niet over- en niet onderschat moet worden. Hoe kunnen we bij een kind opmerken of het ware geloof in hun hart is geplant? Hoe geven we daar verantwoord leiding aan? Ds. Meeuse wordt niet moe om de grote waarde van het gezinsleven aan te prijzen. Dat wordt steeds belangrijker, omdat de jacht van de tijd en de invloed van de media aan het gezinsleven knagen. Kwijnend gezinsleven, zo noemt het boek dit. Des te belangrijker zijn de gezinsmomenten van het samen lezen uit de Bijbel, samen zingen, de preek bespreken.

Vervolgens schrijft ds. Meeuse over godsdienstige opvoeding als opdracht voor ambtsdragers. Kinderen horen voluit bij de gemeente. Zij verdienen het dat ambtsdragers werk maken van de catechisatie, dat ze tijdens huisbezoek speciaal oog hebben voor kinderen. Ook randkerkelijke jongeren horen (nog) bij de gemeente en al zijn ze afgehaakt, dan blijft het gebed belangrijk, ook in de kerk. Maar er ligt ook een opdracht voor het onderwijs. Gezin, kerk en school behoren een eenheid te zijn, dan versterken ze elkaar. Het boek bevat veel stof tot overdenking!

DS. J.M.D. DE HEER, ROTTERDAM

Boekaankondigingen

Mijn boog heb Ik gegeven

ds. B.J. van Boven

uitg. Gebr. Koster; 150 blz.; € 16,90.

In zeven preken wordt in dit boek stilgestaan bij de regenboog, de boog van hemelse oorsprong. De boog was er wel, maar in Genesis 9 geeft God deze boog als een teken van het natuurverbond. De boog spreekt van Gods trouw en de goddeloze mens van deze tijd misbruikt deze boog voor menselijke ontrouw.

De wateren des Geestes

ds. A. Verschuure

uitg. Gebr. Koster; 124 blz.; € 14,90.

Dit boekje bevat vier preken over het visioen dat Ezechiël ziet in hoofdstuk 47. De profeet ziet de wateren die onder de dorpel van Gods huis komen en in een brede stroom zich een weg banen naar de Dode Zee. Een beeld van de Heilige Geest, Die eerst voornamelijk werkte onder de Joden, maar nu als een Machtige Stroom in de volkerenzee Zijn genadewerk volvoert naar Gods welbehagen.

Uitzien naar de morgen

Octavius Winslow

uitg. Den Hertog; 142 blz.; € 14,90.

Het gebed om vergeving en de hoop op Gods genadige verlossing vormen de kern van Winslows verklaring van Psalm 130. De diepten en de hoogten van de psalmist worden helder voorgesteld en op bewogen wijze toegepast. Octavius Winslow (1808-1878) diende in Amerika en Engeland.

Beeldspraak, Namen van God en van Zijn kinderen

ds. Ralph Venning

uitg. De Banier; 286 blz.; € 16,95.

De Engelse puritein Ralph Venning (ca. 1621-1674) was een prediker die diep inzicht in het Woord combineerde met woordkunst. Hoewel de Bijbelse beelden veelzeggend zijn, zijn ze ontleend aan iets wat aards en dus beperkt is. God gaat uiteindelijk elk beeld en elke naam ver te boven. Dit boek is bedoeld om aan te zetten tot meditatie en verwondering.

De man naar Gods hart; het leven van David

J. van 't Hul

uitg. Gebr. Koster; 233 blz.; € 25,90.

In zijn serie over Bijbelse personen beschrijft de auteur deze maal het leven van David. Davids leven is samen te vatten in een citaat van Spurgeon: 'David zet de kroon op het rechte hoofd en geeft aan God alleen de eer'.

L. VOGELAAR, SCHERPENZEEL

'ZO GEHEEL ANDERS DAN IN NEDERLAND'

Ouderling W. Casteline (eerder: Kastelein) (links) vergezelde ds. C. Hegeman in juni 1950 tijdens een lange reis naar het westen. Ze bezochten ouderling H. Warmenhoven in Sunnyside. Rechts Warmenhovens dochter, nu de vrouw van ds. J. den Hoed.

Vrijwel niemand van de Saambinderlezers was ooit in Amerika geweest, dus ds. C. Hegeman beschreef wat hij na zijn emigratie naar Paterson aantrof. Hij was zelf nog vol indrukken van alles wat nieuw en vreemd was. 'De consistorie en het catechisatielokaal is een complete verdieping beneden de Kerk. Ja, zo geheel anders dan in Nederland. Ons kerkgebouw geeft plaats voor 300 mensen zonodig; en de kerk is goed gevuld, ja, ook met jonge mensen'.

Na het plotselinge overlijden van ds. C. van Adrichem was Paterson-Peoples Park 24 jaar vacant geweest. En nu was er een jonge kandidaat gekomen, uit Slikkerveer. 'Een ouderling van 78 jaar (L. Sloomaker, LV) heeft kennelijke werkzaamheden gehad in deze zaak. Reeds van het aannemen van het beroep wist hij dat wij moesten komen en de binnenpraters hadden niet stilgezeten, hoor. Maar nu het wonder, wij mochten elkander ontmoeten en de Heere grootmaken. En daarover sprekende over de goedheid

'Het is een keurig onderhouden kerkgebouw met een kleine toren erop. Vanbinnen is het anders dan in Holland; men heeft bij ons een groot platform en voor op dat platform een keurige lessenaar en op dat platform staat ook een tafel met drie stoelen.'

Gods hebben wij de tijd vergeeten, wij keken op de klok, het was reeds twee uur'. In de nacht...

STOPLICHTEN

De jonge predikant beschreef zijn indrukken van Paterson: 'Een geweldig drukke stad, de straten zijn vol met auto's, honderden rijden achter elkander de hele dag door, en ook in de nacht gaat het verkeer door. Het merkwaardige is dat je bijna geen politie ziet; het verkeer wordt geregeld door stoplichten.

De inwoners van deze stad zijn voortgekomen uit vele volkeren, veel Hollanders, maar ook heel wat Italianen, en veel Joden uit de gehele wereld. De omgeving en de plaats is heel mooi, de stad is op heuvels gebouwd en het park waar wij wonen is gelegen in een dal. Wij wonen daar prachtig en de pastorie staat naast de Kerk. De omgeving is rustig, daar wij buiten het centrum van Paterson wonen'.

Ds. J.C. Wielhouwer, die eerder in deze gemeente stond, kwam op bezoek. 'Een broeder die wij liefhadden', schreef ds. Hegeman later. 'Ik zal nooit zijn ongeveinsd gebed vergeten dat hij bad voor mijn vrouw en kind en ook voor mij'.

VERZOEK AFGEWEEZEN

Ds. E. Fransen stond in 1886 nog geen vijf maanden in de Kruisgemeente van Lisse toen hij voor een beroep uit Paterson bedankte. Geestverwanten stichtten enkele jaren later een gemeente. In het oudste van de vijf notulenboeken is het ontstaan opgetekend: 'In het jaar onzes Heeren, een Duizend achthonderd en drie en negentig, werd in de omgeving van Peoples Park, Paterson, N.J. (in de staat New Jersey, LV), de behoefte openbaar tot het stichten eener gemeente'.

In 1890 was een zaal gehuurd om er preek te lezen. Vanaf oktober 1892 ging T. Hager als oefenaar voor. In april 1893 besloten 36 mannen de Gereformeerde Kerk te vragen in de wijk Peoples Park een gemeente te stichten. Ze kregen nul op het rekest. Daarom nam de groep contact op met de Nederlandse Gereformeerde Gemeente in Passaic (nu in Clifton). Ds. J.A. Prins instutueerde de gemeente op 2 juli en bevestigde Hager op 30 november tot predikant. Tijdens de kerkbouw moest 'zeer zware windschade' worden hersteld, maar op 29 maart 1894 konden ds. Prins en ds. Hager het bedehuis in gebruik nemen.

Historie
geboekstaafd

► wordt vervolgd

KERKNIEUWS

BEROEPINGSWERK

AANGENOMEN

naar Veen,
kand. K.L. Blok te 's-Gravenpolder,
die bedankte voor Ooltgensplaat;

naar Wageningen,
kand. D. de Jong te Nieuw-Vennep,
die bedankte voor Aalburg, Aalst,
Bodegraven, Brakel, Drachten,
Emmeloord, Gorinchem,
Goudswaard, Kruiningen, Meeuwen
i.c.m. Sprang-Capelle, Middelharnis,
Nieuwdorp, Ouddorp, Oudemirdum,
Poortugaal, Puttershoek, Rilland-
Bath, Rotterdam-Alexanderpolder,
Wolphaartsdijk en Zwolle.

BEROEPEN

te Capelle aan den IJssel-West,
te Delft (als evangelisatiepredikant),
te Dirksland, te Goes, te Groningen,
te Den Haag-Scheveningen,
te 's-Gravenpolder, te Houten,
te Kampen, te Klaaswaal,
te Nieuwerkerk (Zld), te Oostkapelle,
te Rhenen, te Ridderkerk,
te Ridderkerk-Slikkerveer,
te Vlissingen, te Werkendam
(voor de zending in Albanië),
te Westkapelle en te Zeist,
kand. H.R. Keurhorst te Veenendaal;

te Haamstede,
ds. J. de Kok te Sint-Annaland;

te Hoogeveen,
ds. S.W. Janse te Rijssen-Zuid;

te Alblasserdam,
ds. J.M.D. de Heer
te Rotterdam-IJsselmonde.

ZGG BENOEMT KINDER- EN VROUWENWERKER VOOR GUINEE

Zending Gereformeerde Gemeenten heeft mevrouw W.H. (Willemijn) van Steenis (31) benoemd als kinder- en vrouwenwerker voor het zendingsveld in Guinee. Willemijn werkt op de Rehobothschool in Kootwijkerbroek. Ze is lid van de Gereformeerde Gemeente in Genemuiden. Willemijn hoopt Annemieke Vader op te volgen, die over enkele jaren met pensioen zal gaan.

De deputaten zijn verblijd dat opnieuw een vacature voor het zendingsveld in Guinee is vervuld. We hopen dat de Heere Zijn zegen zal verbinden aan deze benoeming.

*Deputaatschap Zending Gereformeerde Gemeenten
ds. M. Blok, secretaris*

VERSLAG VERGADERING PS OOST 4 JUNI 2026

Op de avond voorafgaand aan de vergadering van de Particuliere Synode Oost wordt een bidstond gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente van Kampen. Hierin gaat voor ds. A. Schot, preses van de in 2025 gehouden vergadering van PS Oost. Hij bedient het Woord naar aanleiding van Psalm 28 vers 9: 'Verlos Uw volk, en zegen Uw erve, en weid hen, en verhef hen tot in eeuwigheid'.

De vergadering wordt namens de roepende kerk van Lelystad geopend door de consulente van deze gemeente, ds. A. Verschuure. De tijdelijke preses mediteert over de woorden uit Filippienzen 4 vers 5b: 'De Heere is nabij'.

Het volgende moderamen wordt gekozen: preses ds. A. Schot;

assessor-preses ds. B. Labee; scriba ds. P.D. den Haan; assessor-scriba ouderling A.C. Kooijman, quaestor ouderling H. van Dalftsen en assessor-quaestor ouderling J.M. van Koeveringe. Zoals gebruikelijk worden de groeten en zegenwensen overgebracht door de deputaten artikel 48 DKO van de andere Particuliere Synodi, respectievelijk ds. W. Mouw (Noord-West), ds. C. van Ruitenburg (Zuid) en ds. W.A. Zondag (Zuid-West).

De rapporten van de deputaten art. 48 DKO van de vergaderingen PS Noord West, PS Zuid en PS Zuidwest geven geen aanleiding tot gesprek. Dit geldt ook voor het rapport van deputaten art. 49 DKO inzake de emeritaatsaanvraag van ds. F. Mulder. De samenstelling van de deputaten art. 48 en art. 49 DKO blijft ongewijzigd. Door de drie classes zijn geen punten ter behandeling ingediend. Er dienen twee appezaken. Op voorstel van het moderamen besluit de vergadering deze nu niet te behandelen, maar voor elk van de appezaken een commissie te benoemen. Het doel is om met alle zorgvuldigheid een oordeel te vormen over beide zaken. Hiervoor wordt een vervolgvergadering van de PS Oost afgesproken op 3 september. De quaestor, ouderling H. van Dalftsen, geeft vervolgens een toelichting op het financieel jaarverslag 2025 en de begroting 2026. De vergadering keurt deze goed. Gezien de verhoging van de afdracht naar de Generale Synode gaat de vergadering akkoord met een verhoging van de bijdrage per lid/dooptid. Als roepende kerk voor de volgende synode, op 3 juni 2027, wordt Beekbergen aangewezen. De assessor-preses, ds. B. Labee, sluit hierna op de gebruikelijke wijze de vergadering.

A.C. Kooijman, assessor-scriba

BERICHTEN

GA JE STUDEREN?

Weet jij al wat je gaat studeren en in welke stad? Belangrijke keuzes die je moet maken in je leven. Maar wil jij, naast je studie, ook gezelligheid, bezinning, vriendschappen

opbouwen en goede gesprekken? Dan ben je van harte welkom op onze studentenkringen en conferenties! Kijk voor meer informatie op studentengergem.nl of kijk voor een sfeerimpressie op Instagram!

ZANGAVONDEN

Genemuiden - Kerk Geref. Gemeente, woe. 8 juli, 19.30 uur, mannenkoor Harpe Davids, Harm-Jan van der Sluis, orgel, gelegenheidsdameskoor uit Wezep;

Bijbelvertelling over Daniël door ds. A. Verschuure; collecte voor Samen uit-vakantieweken voor mensen met een beperking.

Rijssen - Kerk Geref. Gemeente-Zuid, zat. 11 juli, 19.00 uur, zangvond m.m.v. bewoners van De Burcht;

opening ds. P.D. den Haan; collecte voor stichting Vrienden van Siloah Rijssen.

ZANGAVOND GAAT NIET DOOR

De Valk-Wekerom - De

vorige week aangekondigde psalmzangavond in de Geref. Gemeente te De Valk Wekerom, op vrijdag 3 juli, gaat vanwege een sterfgeval in Woonzorgcentrum Huize Eben-Haëzer niet door.

VAN DE PENNINGMEESTER

ABONNEMENTSPERIODE TWEDE HALFJAAR 2026

Het abonnementsgeld voor het jaar 2026 bedraagt € 15,50 per half jaar. Binnenkort vindt de facturatie plaats voor de maanden *juli* tot en met *december*.

BETALEN VIA OVERBOEKING

Abonnees die via een handmatige overboeking hun abonnementsgeld willen betalen, ontvangen bij deze editie een papieren factuur. We verzoeken u het abonnementsgeld spoedig over te maken, zodat we geen herinneringen hoeven te versturen. Dat brengt namelijk extra kosten met zich mee. Wilt u bij de betaling het **betalingskenmerk** vermelden?

Naast het versturen van herinneringen zorgt betaling via een handmatig overschrijvingsformulier

voor extra kosten. Een goedkope en aantrekkelijke vervanging van de papieren factuur is het **afspreken van automatische incasso**. Ontvangt u nog een papieren factuur? Dan vragen we vriendelijk doch dringend uw medewerking. U kunt bijgevoegde incasso-machtiging invullen en terugsturen. U heeft bijgevoegde factuur dan niet meer te voldoen, de administratie zorgt ervoor dat uw automatische incasso-machtiging per direct ingaat.

HEEFT U EERDER AL AANGE- GEVEN VIA INCASSO TE BETALEN?

Dan wordt het abonnementsgeld op 6 juli van uw rekening afgeschreven.

FACTUUR PER E-MAIL

Abonnees die hebben aangegeven

een factuur per e-mail te willen ontvangen, vinden geen papieren factuur bij deze editie maar ontvangen binnen enkele dagen een mail. Die mail bevat o.a. een link naar de betaalpagina. We vragen hen om ook het postvak 'ongewenste-mail' te controleren.

OVERBETALINGEN

Zowel per bankoverschrijving, per internetbankieren als via incasso blijven overbetalingen mogelijk. Overbetalingen worden zeer op prijs gesteld en komen ten goede aan de Emerituskas.

Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking.

*J.C. van der Meer
penningmeester Deputaatschap
De Saambinder*

KERKDIENTEN

ZONDAG 5 JULI 2026

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; **Alblasserdam** 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Alphen aan den Rijn** 15.00 uur ds. J. Beens; **Amersfoort** 9.30 uur ds. A. Schreuder en 16.30 uur ds. W. Visscher; **Amsterdam** 18.00 uur stud. S. de Vries; **Apeldoorn** (locatie: Anklaarseweg 71, Apeldoorn) 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 18.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Bodegraven** 10.00 uur (H.A.) ds. W. Visscher en 19.00 uur ds. W.A. Zondag; **Borssele**

9.30 en 18.00 uur ds. W. de Jong; **Boskoop** 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Burgh-Haamstede** 15.30 uur ds. G. van Manen; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 10.00 en 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 19.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 18.45 uur ds. J.M. Evers; **Den Haag-Scheveningen** 19.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Deventer** 18.00 uur ds. M.L. Dekker; **Dinteloord** 14.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Dirksland** 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. J.J. Tanis; **Doetinchem** 9.30 en 16.30 uur ds. P.G. Heijkamp; **Dordrecht** 10.00 uur ds. W.A. Zondag en 16.15 uur ds. J.M. Evers; **Drachten** 9.30 en 19.00 uur ds. A.A. Brugge;

Ede 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Elspeet** 11.00 en 18.30 uur ds. E. Hakvoort; **Emmeloord** 15.30 uur stud. W. van Ee; **Enkhuizen** 14.30 uur ds. K. Boeder; **Enschede** 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Enter** 9.30 en 15.00 uur ds. M.L. Dekker; **Ermelo** 9.30 en 18.30 uur ds. K. Boeder; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Gorinchem** 16.00 uur ds. C. Sonneveld; **Gouda** 9.30 (H.D.) en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Goudswaard** 10.00 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur kand. K.L. Blok; **'s-Gravenzande** 18.00 uur kand. H.R. Keurhorst; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. J.C. Kriekaart; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 (H.D.) en 16.30 uur ds. M.H. Schot;

Herkingen 10.00 en 18.00 uur stud. B.J. Meulmeester; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 10.00 uur ds. C. Harinck en 14.30 uur ds. W.J. Karels; **Hoofddorp** 10.00 en 16.00 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Hoogeveen** 19.00 uur ds. A. Schot; **Houten** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 18.45 uur ds. B. Labee; **Kampen** 9.30 en 15.30 uur ds. W. Silfhout; **Kamperland** 14.30 uur ds. L. van der Kuil; **Kapelle-Biezelinghe** 10.00 (H.D.) en 16.00 uur ds. M. Karens; **Katwijk aan Zee** 18.30 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Kesteren** 10.00 en 17.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 19.00 uur ds. M.H. Schot; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 18.30 uur ds. M. Karens; **Krabben-dijke** 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. L. van der Kuil; **Lelystad** 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Lisse** 10.00 en 16.00 uur ds. J. Kroon; **Marknesse** 9.30 en 15.30 uur kand. D. de Jong; **Meeuwen** 19.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Meliskerke** 9.30 en 19.00 uur ds. A.E. Brijder; **Middelburg-Centrum** 9.30 en 18.30 uur ds. S. Maljaars; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Mijdrecht** 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Moerkapelle** (locatie: Dorpsstraat 15, Moerkapelle) 11.15 en 18.45 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 9.30 en 16.00 uur kand. H.R. Keurhorst; **Nieuw-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 9.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Nieuwe-Tonge** 15.30 uur ds. M. Blok; **Nieuwer Ter Aa** 19.00 uur ds. W. Harinck; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 18.00 uur stud. L.J. van den Berge; **Oostburg** 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur ds. E. Bakker; **Oosterland** 14.30 uur ds. W. de Jong; **Oostkapelle** 15.30 uur ds. S. Maljaars; **Opheusden** 9.30 en 17.30 uur ds. W. Mouw; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 9.30 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Oude-Tonge** 15.30 uur (H.D.) ds. C. van Ruitenburg; **Oudemirdum** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Poederloijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C.

Sonnevelt; **Poortugaal** 14.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Poortvliet** 10.00 en 18.30 uur ds. M.G. van Middendorp en 14.30 uur stud. B.J. Meulmeester; **Puttershoek** 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Rhenen** 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 18.30 uur ds. M. Joosse; **Ridderkerk-Slikkerveer** 14.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Rijssen-Noord** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 14.00 uur kand. K.L. Blok; **Rotterdam-Alexanderpolder** 15.30 uur ds. J.B. Zippro; **Rotterdam-Centrum** 9.30 en 15.00 uur stud. L.J. van den Berge; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Slidrecht** 9.30 en 17.00 uur ds. R.T. Michielse; **Soest** 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. P.C. Vlot; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. J. Janse; **Tholen** 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn en 19.00 uur ds. J. Kroon; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veenendaal** 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. B. Labee; **Vlaardingenveld** 10.00 uur ds. J.M. Evers en 16.30 uur ds. W.A. Zondag; **Vlissingen** 9.30 en 16.00 uur ds. G. Clements; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Wageningen** 18.30 uur ds. J.B. Huisman; **Werkendam** 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 9.30 en 18.30 uur stud. G.J. van den Ende en 14.00 uur ds. A.E. Brijder; **Westzaan** 10.00 en 15.30 uur stud. S. de Vries; **Wierden-Aadorp** 15.00 uur ds. A.T. Huijser; **Woerden** 15.00 uur ds. H. Brons; **Wolphaartsdijk** 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C. van Krimpen; **Zeist** 19.00 uur ds. W. Visscher; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 9.30 en 19.00

uur stud. W. van Ee.

DINSDAG 7 JULI 2026

Aalburg 19.30 uur ds. C. Hogchem; **Brakel** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Den Helder** 19.30 uur ds. A. Schot; **Dirksland** 19.30 uur stud. W. van Ee; **Meeuwen** 19.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Melissant** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Nieuwe-Tonge** 19.30 uur ds. K. Boeder; **Poortvliet** 19.30 uur ds. G. van Manen; **Rotterdam-Centrum** 19.45 uur ds. J. Beens; **Scherpenzeel** 19.30 uur (voor de zending) ds. J.M.D. de Heer.

WOENSDAG 8 JULI 2026

Capelle aan den IJssel-West 19.45 uur ds. G. Hoogerland; **Genemuiden** 13.30 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure; **Katwijk aan Zee** 19.45 uur ds. B.J. van Boven; **Oosterland** (locatie: Schoolstraat 13, Bruinisse) 14.30 uur (bevestigingsdienst ds. M.G. van Middendorp) ds. J. de Kok en 19.00 uur (intrededienst) ds. M.G. van Middendorp; **Oudemirdum** 19.30 uur ds. K. Boeder; **Rhenen** 19.30 uur ds. M. Joosse; **Ridderkerk** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Wageningen** 19.30 uur ds. C. Sonneveld; **Wierden-Aadorp** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Zeist** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Zwolle** 19.30 uur ds. A.J. de Waard.

DONDERDAG 9 JULI 2026

Alblasserdam 19.30 uur ds. G. Beens; **Barneveld-Zuid** 13.30 uur (huw. bev.) ds. J. van Laar; **Ermelo** 18.45 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; **Gorinchem** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Hardinxveld-Giessendam** 14.00 uur (huw.bev.) ds. J.C. Kriekaart; **Kesteren** 14.00 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; **Krabben-dijke** 14.30 uur (huw.bev.) ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 13.00 uur (huw.bev.) ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 19.30 uur (voor de zending) ds. C. Sonneveld; **Nisse** 19.30 uur ds. A. Verschuure; **Ouddorp** 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Puttershoek** 14.15 uur (huw.bev.) ds. G.J. Baan; **Rijssen-Noord** 14.00 uur (huw.bev.) ds. A.T. Huijser; **Terwolde-De Vecht** 19.30 uur ds. J. Janse.

VRIJDAG 10 JULI 2026

Berkenwoude 14.30 uur (huw.bev.) ds. M.L. Dekker; **Drachten** 14.00 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure;

Hardinxveld-Giessendam 14.00 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; **Kesteren** 14.30 uur (huw.bev.) ds. M.L. Dekker; **Meliskerke** 13.00 uur (huw.bev.) ds. A.E. Brijder; **Nieuw-Beijerland** 14.00 uur (huw.bev.) ds. H.A. van Zetten; **Oosterland** 14.30 uur (huw.bev.) ds. M.G. van Middendorp; **Opheusden** 14.00 uur (huw.bev.) ds. W. Mouw; **Sliedrecht** 13.30 uur (huw.bev.) ds. R.T. Michielse.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 5 JULI 2026

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2) 9.30 uur; **Amsterdam** (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. J. Krijgsman; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.00 uur; **Emmen** (Prinsesse-laan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. S.R. van Klinken; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 12.00 uur (Bijbeluur) en 9.30 en 16.00 uur; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar

Evangelisatiepost 'Bij de Bron', Willem Buytewechstraat 2, 1816 GJ Alkmaar. Voor samenkomsten en opgave zie onze website. De inloop is geopend op zaterdag van 11.00-15.00 uur. Wilt u meer weten over ons werk? Kijk dan op onze website www.bijdebronalkmaar.nl of neem contact op met de evangelist J. Geerts, jan@bijdebronalkmaar.nl / 06 15954135. Voor actuele informatie of bezoek, bezoek dan eerst onze website.

Amsterdam

Evangelist M. Vos. Evangelisatiepost 'Bij Simon de Looier', Looiersgracht 70-72, 1016 VT Amsterdam. Tel. (020) 6227742 / 06 38327638. Website: www.bijsimondelooier.nl Informatie: amsterdam@bijbelcentrum.nl Samenkomst op zondagmorgen om 10.30 uur, zondagmiddag een Bijbeluur om 16.30 uur. U bent hartelijk welkom in onze evangelisatiepost.

Openingstijden inloop: dinsdag, woensdag, vrijdag en zaterdag 10.00-12.00 en 12.30-15.30 uur. Verenigingen en kerkenraden kunnen bij ons boeken kopen. U steunt daarmee het evangelisatiewerk in Amsterdam. Voor informatie en bestellingen: Mevr. S. Voshart: boeken@bijsimondelooier.nl of 0252-428390.

Breda

Inloopcentrum 'De Lichtboei', Vriesdongen 1, Breda. Contactadres: info@inloopdelichtboei.nl Openingstijden: dinsdag en zaterdag 10.00-12.30 uur. Iedere zondag een samenkomst om 10.00 uur. Voor actuele informatie: www.inloopdelichtboei.nl

Emmen

Evangelist S.R. van Klinken; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen. Samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur. Voor vakantiegasten geldt: van harte welkom! Kringloopwinkel en Activiteitscentrum 'Bij de Tijd', Hoofdstraat 88, 7811 ES Emmen. Openingstijden: Elke dinsdag, woensdag, donderdag, vrijdag en zaterdag van 10.30-16.00 uur. Tel. (0591) 653517, www.bijdetijdemmen.nl Coördinator: Geert Baan; coördinator@bijdetijdemmen.nl, 06 14691696.

Leeuwarden

Evangelist S. de Visser; Kerkgebouw Achter de Hoven 2-c te Leeuwarden. Samenkomsten 9.30 en 16.00 uur. Bijbeluurtje 12.00 uur. De diensten zijn vrij toegankelijk. De inloop is geopend op vrijdag en zaterdag van 11.00-15.00 uur. Heeft u zin in een wandeling door Leeuwarden? Een wandelroute kunt u afhalen tijdens de openingstijden van de Inloop tegen een kleine vergoeding. Van harte welkom! Overige informatie kunt u vinden op de website: www.inloophuisachterdehoven.nl. Een gift is welkom op rekeningnummer NL79 RABO 0159 3425 70 t.n.v. Deputaatschap voor Evangelisatie.

Merksem

Evangelist A. van Setten; Bijbelpost 'De Bron', Jaak de Boeckstraat 21-23; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur. Voor de openingstijden van De Bron op maandag t/m zaterdag verwijzen we u graag naar onze website: www.indebron.be

Rotterdam

Evangelist M. Rozema Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois. Samenkomst elke zondagmiddag om 14.00 uur. Op onze website www.indegouwstraat.nl wordt de actuele informatie weergegeven. De openingstijden voor onze 'Inloop-winkel' zijn: woensdag van 12.30-15.00 uur en vrijdag van 15.00-20.00 uur. Van harte welkom!

Scheveningen

Christelijk centrum 'Het Kompas Scheveningen', Keizerstraat 177, Scheveningen. Samenkomst elke zondagmiddag om 14.30 uur. Van harte welkom tijdens de inlooppmomenten op woensdag 10.30-12.30 uur, donderdag 13.00-15.30 uur, vrijdag 13.30-15.30 uur en zaterdag van 10.30-14.30 uur of breng een bezoekje aan de kringloopwinkel die geopend is op donderdag van 13.00-15.30 uur, vrijdag van 13.00-15.30 uur en zaterdag van 10.30-14.30 uur. U bent van harte welkom! Nadere informatie vindt u op de website www.kompasscheveningen.nl

Tilburg

Evangelist H.J. van den Boogaart; Kerkruimte: Offenbachstraat 105, 5011 EH Tilburg. Samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.00 uur. In Het Kruispunt worden de zondagse samenkomsten en andere activiteiten gehouden. Zie voor info en openingstijden: www.kruispunttilburg.nl

Utrecht/Leidsche Rijn

Bijbelcentrum 'De Hoeksteen', Monarchvlinderlaan 200, Utrecht Wilt u meer weten over ons werk in de Utrechtse wijk Leidsche Rijn? Kijk dan eens op onze website www.hoeksteen-leidscherijn.nl of neem contact op met de veldwerker dhr. J. Hakkenberg, j.hakkenberg@hoeksteen-leidscherijn.nl

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

ADVERTENTIES

Advertenties en familieberichten aan Verloop, Alblasserdam:
Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
078-6912899, saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk aanleveren maandag 9.00 uur.

Tot rust komen?
Verblijf 'In de Luwte'. Sfeervol gastenverblijf aan het water, Alblasserwaard. Wk 28,34,38, 39 en 40 vrij. Tel. 06-42397769
indeluwte@kliksafe.nl

"Bij aanschaf van een puzzel (o.a. Brede en smalle weg) op de **Poederlooijsche en Duikenburgse Dagen en de Terdege Fair**, krijgt u bij **De Ramshoorn** gratis de puzzel Bunyan's Dream."

D.v. heel augustus **3e tweedehands boek gratis***, in de winkel en online. Wesselseweg 178-1, Kootwijkerbroek.
www.deboekenkamer.nl

Op Camping Bergzicht in Ommen is nog een **6 persoons chalet** te huur, in een fraaie omgeving om te wandelen en te fietsen, voor een speciale prijs. Voor info: 06 820 119 63.

Bureau Mark.
Mark Verweij
Psychosociaal therapeut
mark@bureaumarck.nl
+31 (0)6 53 29 69 57
bureaumarck.nl

"Welkom in onze **B & B De Brinkhoek in Barneveld**. Voor boekingen belt u 06-81859161 of reserveert u op **www.BedandBreakfast.nl**"

Elspeet - Nieuw in de verhuur: **4 pers. vakantiechalet**. Beschikbaar vanaf D.V. 10 juli. Info: 06-24992131

Nieuwerkerk Zeeland
www.campingdevierwindstreken.nl
Tel. 06 250 500 61

GORTel, Kroondomein, Veluwe.
Mooi 4 pers. chalet. Kijk op chaletgortel.nl. Nog ruimte v.a. 21 aug. Tel. 06-37788782

Vergaderen op een sfeervolle en rustige locatie nabij Rotterdam? **Welkom in De Veldschuur!** Vraag vrijblijvend een offerte aan via **info@develdschuur.com** of bel 06 2205 0396.

Huurwoning gezocht - Regio Middelharnis tot Hoekse Waard *echtpaar (35/32 jr)
jaco-neline@hotmail.com
Tel. 06-15591400

NeoLife - Gezin in Balans
Basispakket voor dagelijkse ondersteuning van energie, immuniteit, focus en balans. Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

Zakelijke en Familie Mediation vanuit een christelijke achtergrond
Bel 0318-250105 of mail naar **info@vanweelden-mediation.nl**
Wij zijn gevestigd i/h midden van NL.

Leven met autisme?
TAMIM
www.tamim.nu

Ruime hoekwoning te koop!
Jan Greshoffstraat 21
Gorinchem **6 slaapkamers**, zie Funda 0653883530"

De Boekenhoeve onbetwist
Uw aanbdingenspecialist
Ga naar: **www.deboekenhoeve.nl**

de Verrassing
samen vakantie vieren

Wanneer zien we u op Texel?

(0222) 31 89 06
U kunt ons appen of bellen

www.deverrassing.nl

TREUR
Begrafenisondernehmung

Dag en nacht bereikbaar
Gerard Mulder
Reinier Oudshoorn
Evert Treur

WEBSITE:
begrafenisondernehmungtreur.nl

TELEFOON:
030 692 42 58 | 06 573156 89

E-MAIL:
info@begrafenisondernehmungtreur.nl

Wilsbeschikking boekjes, gratis verkrijgbaar.

zoekt u een
MEDIATOR of ORGANISATIE-ADVISEUR?

Bel:
0653868881

bvissermediation.nl
bvisserconsultancy.nl

Genieten van Hollandse gastvrijheid in een eigen sfeer

Tel.: +49 2975228

LANDHAUS FORRA

www.landhausforra.com

Gewoon een goede makelaar in Veenendaal

Wessel Berkhout
Aan- en verkoopmakelaar

BURGLAND
Makelaars

Zandstraat 61, 3901 CK Veenendaal
0318 - 628 412
info@burglandveenendaal.nl
www.burglandmakelaars.nl

BROUWER
PSYCHOLOGEN

Psychologische hulp voor kinderen en volwassenen

Brouwer Psychologen geeft hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit, al ruim 35 jaar. Wij bieden o.a.:

- behandeling
- psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een verstandelijke beperking

Locaties: Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen en Apeldoorn Telefoon: 0180-426955
E-mail: **info@brouwerpsychologen.nl** Website: **www.brouwerpsychologen.nl**

AB STRESSENONRUSTDEBAAS.NL
Albert van den Berge

Wegens grote belangstelling herhaald!

Je staat altijd aan. Waarom wordt je hoofd niet rustig?

Je doet zo je best. Maar je komt niet echt tot rust.

Je staat de hele dag aan en je hoofd komt maar niet tot rust. Je probeert alles onder controle te houden en gaat maar door. Maar ergens voel je dat het je opbreekt. Dat je sneller geïrriteerd bent, minder geduld hebt en er niet zo kunt zijn in je gezin zoals je zou willen. Je verlangt naar rust en naar echt aanwezig zijn, maar je komt er niet uit. In deze workshop laat ik je zien waarom dit gebeurt. Dit gebeurt niet omdat jij het fout doet, maar jouw systeem staat continu 'aan' en weet niet meer zo goed hoe het kan ontspannen.

Wil je begrijpen waarom je altijd 'aan' staat?
Scan de QR code en meld je aan voor deze gratis workshop.

 8 juli 2026

 10.00 of 19.30 uur

tel. 06-25081102 www.stressenonrustdebaas.nl

KROON
TEGELS & PVC

**Specialist in
vloertegels,
wandtegels en
PVC vloeren**

Energieweg 8c | 4231 DJ Meerkerk | 0183 - 35 42 25
info@kroontegels.nl | kroontegels.nl

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
*Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
bij het verzorgen van alleen begrafenissen*

P.H. van der Leer
0318 - 526641
06 - 46376232
www.phvanderleer.nl
De Dijk 30 | Achterberg (Rhenen)

Vraag naar ons gratis laatste-wens-boekje

Casa Familia
VOORTWIJZEN

Beleef de Veluwe

25% last minute korting!

Naar de Veluwe tijdens de zomervakantie?

- 4- & 6-persoons chalets
- Zwembad
- Recreatieteam
- Prachtige omgeving

Kijk op casafamilia.nl of bel naar **0342-478380**

STICHTING ISAAC DA COSTA

Het Woord in Israël

www.isaacdacosta.nl

Elim
ZORGGROEP SIRJON

**Werk hart.
Werk bij Elim.**

"Ga ik echt alles weer veranderen?"

Soms voel je dat het anders moet. Niet omdat je je werk niet leuk vindt, maar omdat het niet meer past bij je leven. Je zoekt meer rust. Meer duidelijkheid. Of werk dat beter bij je past.

Lisette maakte de overstap van de kraamzorg naar de ouderenzorg bij Elim. Spannend vond ze het zeker, maar ze heeft er geen spijt van.

Kom langs en maak kennis!

[elim-barneveld.nl/
werken-bij-elim/lisette](http://elim-barneveld.nl/werken-bij-elim/lisette)

BED & BREAKFAST
HET HOUTEN HUIS
BRANDWIJK (ZH)

NIEUW · weids uitzicht · privé vlinder aan
wetering · ruime opzet · kindvriendelijk ·
kajakverhuur · korting op langer verblijf

Onesiforus
NEDERLANDSE STICHTING
VOOR CHRISTELIJKE HANDREIKING

De doelstelling van de interkerkelijke stichting is het verlenen van geldelijke steun aan, met name vanwege gemoedsbezwaren, in financiële moeilijkheden geraakte personen, gezinnen e.a.

Alle hulpaanvragen worden door een commissie getoetst en besproken met de diaconie. Om haar doel te realiseren is de stichting afhankelijk van giften, collecten en legaten.

U kunt uw bijdrage storten op: NL36 RABO 0354 2210 00 of NL76 INGB 0004 1778 00 t.n.v. "Onesiforus"

Bestuur:
Voorzitter: Ds. A. den Hartog
Secretaris: G. Hop
Ds. H. van der Schans
W.A. Barth
J.J. van Ommeren
C. Vos

Comité van aanbeveling:
Ds. P. de Boer
Ds. D. Heemskerk
Ds. J. Roos

Adviescommissie:
F. Bouman
D.C. van der Ploeg
mr. drs. S. Visser

Aanvragen en informatie: www.onesiforushulp.nl
Garderenseweg 106 b | 3888 LD | Uddel | info@onesiforushulp.nl

mediorah

Vast
in een
Pornoverslaving?

Mediorah helpt je weer grip te krijgen!
zet de eerste stap naar
herstel en neem
contact op.

www.mediorah.nl
100 % online behandeltraject mogelijk

D.V. 2 oktober: het jaarlijkse **Jeugdbondsymposium**.
Naast o.a. JV-leiding en ambtsdragers ook voor iedereen die betrokken is bij het thema, zoals vertrouwenspersonen.
Meld snel aan, want **vol = vol**.

Start van de Jeugdwerkactie!

02 oktober 2026

Jeugdbond symposium

jbgg.nl/jeugdbondsymposium

Kerkgebouw GG Geldermalsen

EEN VEILIGE PLEK

Jeugdbond
Gereformeerde Gemeenten

Logeren op 'de 3 margen'

Op de Reformatorische Zorgboerderij 'de 3 margen' is vanaf D.V. september 2026 ruimte voor jongvolwassenen, eventueel als stagair vanuit ZML, als logé op de groep van donderdagmiddag tot en met vrijdagmiddag.

Naast de logeeropvang bieden wij een gestructureerd dagprogramma aan, waar de logees in kleinschalig groepsverband onder begeleiding samenwerken op hun eigen niveau. Als echte hulpboer of -boerin dragen zij op een zinvolle manier hun steentje bij!

Onze zorgboerderij kenmerkt zich door een kleinschalige, huiselijke sfeer waar identiteitsgebonden zorg en werk hand in hand gaan. Bent u benieuwd of dit bij uw kind past? Neem dan contact op met Suzan Meerkerk via 0184 683 390 of info@de3margen.nl.

 Schoonenburgweg 9
2957 LB, Nieuw-Lekkerland

Reformatorische Zorgboerderij
'de 3 margen'

De volgende stap vraagt niet méér van jou. Maar sterk leiderschap naast jou.

Wij vinden de mensen die die stap mogelijk maken.

Onze diensten

Werving en selectie

Assessments

Meer weten?
Scan de QR-code of ga naar:
faam.nl/werving-van-leiders

Faam. werving van leiders

helpende
handen

Helpende Handen zoekt een (toezichthoudend) bestuurslid (m/v)

Helpende Handen is de reformatorische belangenvereniging voor mensen met een beperking en hun naasten. Helpende Handen ondersteunt mensen met een beperking bij het innemen van een betekenisvolle plaats in gezin, kerk en samenleving.

Functie-inhoud

Bestuursleden houden toezicht op het beleid en functioneren van de directeur en adviseren en ondersteunen hem vanuit hun eigen expertise en ervaring.

Meer informatie

Het volledige functieprofiel is te vinden op de website: www.helpendehanden.nl/bestuursvacature

Functieprofiel

- minimaal hbo-werk- en denkniveau
- betrokken op mensen met een beperking
- bestuurlijke of toezichthoudende ervaring
- bij voorkeur een juridische en/of HRM-achtergrond
- breed maatschappelijk betrokken
- belijdend lid van de Gereformeerde Gemeenten

Bestuursleden ontvangen een jaarlijkse vergoeding. Daarnaast is er sprake van een kostenvergoeding.

Leden die zich willen kandideren voor deze bestuursfunctie kunnen dit via e-mail uiterlijk D.V. 4 juli kenbaar maken bij F.A. Mulder, directeur Helpende Handen via fa.mulder@helpendehanden.nl. De gesprekken vinden plaats op D.V. maandag 13 juli 2026 (overdag).

Interesse? Voor meer informatie: helpendehanden.nl/bestuursvacature

ZE ZIJN ER WEER!

DUIKENBURGSE DAGEN 2026

D.V. 28, 29, 30 JULI

[DUIKENBURG.NL/DUIKENBURGSE-DAGEN](https://duikenburg.nl/duikenburgse-dagen)

Een jubileum of verjaardag viert u zoals het bij u past. Dat begrijpen wij als geen ander.

Denk aan oma's mosterdsoep, huzarensalade, onze ijstoren of een glaasje bowl. Van buffet tot live cooking. Welkom in Echteld voor alles wat u te vieren heeft.

Nieuwsgierig? Bekijk onze **oude nieuwe mogelijkheden.**

De Schutse | Diverse locaties | 0-36 uur

Word jij onze nieuwe collega?

Samen met je collega's ben je van betekenis in de reformatorische zorg en begeleiding. Ontdek de diverse mogelijkheden via de website.

- Persoonlijk begeleider Achterberg, Kesteren
- Teamleider wonen Achterberg, Kesteren
- Teamleider regio Ochten
- Manager mens & organisatie Kesteren
- Manager intramuraal Kesteren

Neem contact op met onze recruiters, via werkenbij@deschutse.nl of bel naar 06-39367589. Samen bespreken we de mogelijkheden.

werkenbijdeschutse.nl

Ebenaërschool Teuge zoekt bevoegde
directeur-bestuurder
(0,8 - 1,0 fte)

Wij zijn op zoek naar een betrokken en enthousiaste directeur-bestuurder die leiding wil geven aan onze locatie in Teuge én samen met de directeur-bestuurder van Apeldoorn het dagelijks bestuur vormt.

Vind je het belangrijk om samen te bouwen aan goed onderwijs in een warme en betrokken schoolgemeenschap? Ben je lid van de Gereformeerde Gemeenten? Dan maken we graag kennis met je. Reageren kan tot D.V. zaterdag 11 juli 2026.

Nieuwsgierig?
Voor meer informatie:

Vragen?
Guus Knapen (directeur-bestuurder)
06 - 20 31 74 28 of
Pieter Schreuder (voorzitter)
06 - 15 36 63 70

Ebenaërschool

www.ebenaërschool.eu

Ezra
zorg-woonboerderij

Wij zoeken collega's

Werk jij met ons mee in ons kleinschalig zorgteam op een prachtige nieuwbouwplek in Beekbergen?

We zoeken diverse enthousiaste collega's voor ouderenzorg:

- > Verpleegkundige
- > Verzorgende IG
- > Helpende Zorg en Welzijn

We komen graag met je in contact!

Geïnteresseerd? Kijk dan op www.ezra-zorg.nl

Laat je hart spreken

Wij zoeken in Nunspeet: Begeleiders

Op De Klokkenberg in Nunspeet wonen twaalf mensen met een verstandelijke beperking. Samen zorgen we voor een veilige en vertrouwde woonplek waar bewoners zich gezien en gewaardeerd voelen. Voor deze fijne woonplek zoeken wij nieuwe collega's.

Past dit werk bij jou? Of bij iemand die je kent?

Bekijk de vacatures op siloah.nl/klokkenberg

Of neem contact op met **Daniëlle Dennenberg:**
06 59 86 02 24

de Saambinder
BEWUSTE KEUZE

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: J. van 't Hul, W.G. Hulsman, ds. G.W.S. Mulder
Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten, meditaties en voor vragen die bestemd zijn voor de redactie:
J. van 't Hul
Lierderf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E redactie@desaambinder.nl
Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalen abonnementsgelden:
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen:
voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:
A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T 001 269 720 3533
E saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl

Studenten: www.studentengergem.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van redenen niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Mensen met een leesbeperking kunnen door middel van een abonnement van de Christelijke Bibliotheek voor blinden en slechtzienden (cbb.nl) wekelijks De Saambinder lezen.

VRAAG EN ANTWOORD DOOR DS. LABEE

Wat is het verschil tussen de werking en de verzegeling als we spreken over de Heilige Geest? Is de symboliek van de duif niet een verkapte poging om de Heilige Geest af te beelden?

OVER DE HEILIGE GEEST

ONTDEKKING TOT VERZEGELING

Op de eerste vraag is heel veel te antwoorden, maar we meenden te proberen dat de vraagsteller de scherpe scheiding van het eerste Geesteswerk in het hart en de zekerheid door de Geest gewerkt in het hart niet kon volgen. Nu, dat is terecht, al is het natuurlijk wel te onderscheiden. Als een zondaar door het werk van Gods Geest ontdekt wordt aan verlorenheid en schuld, blijft er maar één zekerheid over: 'ik kan God niet ontmoeten, er is een wonder nodig in mijn leven'. Maar de Bijbel geeft ook duidelijk aan dat de Heilige Geest 'Plaats-maker' is voor Christus en 'Toe-passer' in de weg van 'mishagen', 'verootmoedigen' en 'zoeken'.

We denken aan de woorden van de apostel Paulus in Efeze 1 vers

13 en 14: 'In Welken ook jij zijt, nadat jij het Woord der waarheid, namelijk het Evangelie uwer zaligheid, gehoord hebt; in Welken jij ook, nadat jij geloofd hebt,

zijt verzegeld geworden met den Heiligen Geest der belofte'. En wat is dan het verschil? We laten Justus Vermeer (1696-1745) aan het woord, die het zo treffend omschrijft in zijn Catechismusverklaring: 'Sommigen verzekert de Heilige Geest van hun aandeel aan God in Christus; alle gelovigen, zonder onderscheid, worden wel volgens Ef. 1:13 en 14, verzegeld en krijgen het onderpand des Geestes wel in hun harten, maar allen hebben daar niet evenveel troost van; sommigen wordt het zeer bestreden of worden zeer verdonkerd, zodat zij het niet zien kunnen, noch durven denken dat dit het zegel des Geestes is; maar als de Heilige Geest op dat Zijn verzegeld werk met Zijn licht schijnt, dan doet de Geest hun weten en onderscheidenlijk zien de dingen die hun van God geschonken zijn volgens 1 Korinthe 2:12. En dan getuigt de Geest met hun geest dat zij kinderen van God zijn (Rom. 8:16).

Alle gelovigen zijn wel verzegeld en getekend aan hun voorhoofden (Ezech. 9:6), maar die allen zijn geen verzekeren. De zwakste en kleinste, die maar het zegel heeft, zal niet beschadigd worden'.

AFBEELDING

Een andere vraagsteller stuurde een tweetal afbeeldingen van een duif met de vraag of het geen verkapte poging was om God de Heilige Geest af te beelden. Het tweede gebod van Gods heilige wet is toch duidelijk?

Inderdaad is het gebod helder en klaar, zoals ook antwoord 96 van onze Heidelbergse Catechismus zo stellig leert: 'Dat wij God in generlei wijze afbeelden, en op geen andere wijze vereren, dan Hij in Zijn Woord bevolen heeft'. Nu gaat het eigenlijk niet om een afbeelding maar om een symbool. Vanaf de eerste eeuw na Christus hebben christenen, bijvoorbeeld in de catacomben, symbolen gebruikt. Omdat Johannes zo nadrukkelijk zegt: 'en zag den Geest Gods nederdalen gelijk een duif, en op Hem komen' (Joh. 3:16b), is de duif vaak gebruikt als symbool. Kanttekening 22b legt uit: 'in hoedanig een gedaante de Heilige Geest, Die overal tegenwoordig is, hier Zich op Christus heeft willen openbaren, om Zijn onnozelheid, zachtmoedigheid, vriendelijkheid en oprechtheid te kennen te geven'.

Graag bepleitten wij enige terughoudendheid ook in onze symboliek, misschien wel omdat de Heidelberger (eveneens in Zondag 35 over het tweede gebod) spreekt dat wij niet wijzer moeten zijn dan God, 'Dewelke Zijn Christenen niet door stomme beelden, maar door de levende verkondiging Zijns Woords wil onderwezen hebben'.

Lezer(es), bent u door de prediking verbonden aan het beschreven Woord en het vleesgeworden Woord?

HEB JIJ/HEBT U OOK EEN VRAAG?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. **Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.**

